

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Opp. F. utorka felől, 1. em.
A szerkesztő h. köznapokon délelőtti
9-11 óra között,
Szombat, hétfő-utca 325. sz. a
hol minden délután alálható
lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen de küldendő
szíratok vissza nem datnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1-10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizet.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuszoói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szen-
ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Danbe
F. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

29-ik szám.

Brassó, Szombat, márczius 10-én.

IV. évfolyam 1888.

Vilmos.

Megrendítő gyászhiút hoz a táviró Ber-
linből. Vilmos császár tegnap, f. hó 9-én
reggel fél 9 órakor meghalt.

A császár állapotáról szóló sürgönyi tudó-
sításaink Berlinből következők:

Berlin, márcz. 8 (délben). Vilmos csá-
zár aggasztóan beteg. A több nap óta
szelhető hűlési tünetekhez fájdalmas altesti
ántalmak járultak. Tegnap délután három
órakor önkívületbe esett s az önkívületi á-
llamból csak éjjél után egy órakor ébredt
fel. A császár nagyon bágyadt és apat-
ia vett erőt rajta. Aggódnak élete miatt,
mert az erőesökkenés igen jelentékeny.

Vilmos herczeg és Bismarck reggeli fél-
három óráig időztek a beteg uralkodó ágyánál.
A badeni nagyhercegi pár és a svéd trón-
örökösne azonnal ide utaznak.

Berlin, márcz. 8. Az orvosi bulletin a
császár állapotáról a legaggasztóbb. A császár
az éjjelt igen nyugtalanul töltötte. Állapota a
legnagyobb nyugtalanságra ad okot.

Vilmos herczeg felhatalmaztatott a király
helyettesítésre.

Berlin, márcz. 8. A trónörökös haza-
távozása küszöbön áll, csak az érkezés napja
még meghatározva.

Henrik herczeg már ma hazautazik.

Berlin, márcz. 8. A szövetségtanács
tegnap este rendkívüli gyűlést tartott,
melyben a császár halálának esetén szük-
ségesse válandó intézkedésekről tanács-
oztak.

Berlin, márcz. 8. Vilmos herczeg és a
császárné újlag négy órát töltöttek a beteg
császárnál. ki az éjjel többi részét meglehető-
s nyugodtan töltötte és könnyű táplálékot vett.
A császár állapota különben változatlan.

Berlin, márcz. 9. (reggel 8 óra.) Az or-
vosok reggel 7 órakor következő jelentést ad-
ták ki: A császár állapota az éj folyamán rosz-
sabbra fordult. A tegnap már beállott gyenge-
súly folyton növekvőben van s ez idő szerint már
nagyon magas fokú. Lauen; Leuthold.

Berlin, márcz. 9. (d. e. 10 óra 40 percz).
Vilmos császár fél 9 órakor meg-
halt. —

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A fényűzésről.

(Folytatás.)

Csak hogy a nélkülözhető javak iránti felfogás
nem pusztán az egyéni hajlamoktól függ; nagyban
befolyásolja azt a környezet, melyben az ember — mint
társadalmi tag — él, s innen van, hogy bármily vi-
nyonyalagos is a nélkülözhető javak élvezetében nyil-
vánuló fényűzés, az még is különösebben két főirány-
ban igyekszik magát érvényesíteni; egyik: a másokra
kötő hatása, pl. fény és pompa által, másik: va-
diz életöröm kielégítése. S ez utóbbit még stoikus
felfogással sem lehet kárkoztatni, ha annak eszközei
morállal összeütközésbe nem jönnek. Az eszközök-
l függ tehát annak helyes vagy káros érvényesülése.
ha azon eszközök olyan finomabb életigények kielé-
tésére szolgálnak, melyek által a jó izlés mentől
elősebb körben jut érvényre, az azokban nyilvánuló
fényűzés nemcsak megengedhető, hanem mint a köz-
gazdaságnak egyik legkiválóbb tényezője, előtérbe kell
hoznunk lépjen.

Igen, mert csak ez képes valamely nemzetben az
élelmeztető érzéket a szép formák iránt felébreszteni, és to-
bbá minélni; csak ez képes igazán a művészi alko-
matok iránt az érdeklődést általánosabbá tenni, vagyis
mozdítani mindent, mi feléjük annak, hogy az i-

Budapest, 1888. márcz. 8.

n.— Meghalt Somssich Pál. Ez az év ke-
servesen kezdődött, már eddig is mily dús ara-
tást tartott a halál jeleseinél közt. Alig gyá-
szoltuk meg a nagy Sennyeit, már Ghyczyt
kellett siratnunk, s ime néhány nap mulva
már ismét közéletünk egyik legjelesebb vete-
rán bajnokára, a nemes Somssichra borul a
szemfedő.

Vele egy része a régi Magyarországnak
vesz búcsút a jelen nemzedéktől. Ő nem azon
pályatörők csoportjához tartozott, a kik orszá-
gunknak politikai ujjaalakítását előkészítették.
A viszonyok sajátságos alakulása a konzerva-
tív táborba vitte őt. Családja hagyományai s
az akkori uralkodó körökkel való összekötte-
tései okozták első sorban, hogy e felvilágosult
s az új kor eszméitől teljesen áthatva ő nem
csatlakozott azon reformerekhez, akiket mi meg-
szoktunk az ifjú Magyarország képviselői gya-
nánt tekinteni. Bizonyosan nem volt termé-
szetes állapot az, mikor hazánkban a parla-
mentáris rendszer behozatala előtt a modern
haladási eszmék bajnokai kivétel nélkül mind
az ellenzék táborába látták magukat szorítva.
Mivel Somssich nem állt e táborba, természe-
tesen konzervatívnak tekintették őt, mivel az
ellenzéken kívül más, mint konzervatív párt
nem volt. A legnagyobb igazságtalanság vol-
na azonban őt azért Magyarország átalakulása
s az újabb igazi haladási eszmények ellensé-
gének tekinteni. Hogy mily jellegű volt az
ő konzervativizmusa —, azon egy tény élénken
illusztrálja, miszerint ő fordította — Guizot-tól,
az angol forrodalom történetét, s ezt egy ter-
jedelmes előszóval is ellátta. Somssich gr. Szé-
chenyi István politikai iskolájának volt híve,
ki valamennyi fontosabb vonatkozásban Ma-
gyarország politikai és társadalmi ujjaalakítá-
sát akarta, de ezt csak rendes fejlődés s az
uralkodó tényezőkkel lehető egyetértés útján
törekedett kivinni. — Somssich akkor lépett fel
a politikai küzdterén, mikor Magyarország első
nagy reformátorának politikai iskoláját az
ifjabb elemek Kossuth s az első magyar ezen-
talisták: Eötvös, Szalay, Trefort stb. — túl-
szárnyalni kezdték és Széchenyit is konzervativ-
nak, sőt működése utolsó szakában reactio em-
berének kezdték nevezgetni a radikálisabb új-
ításokra törekvők.

par valamely állam területén művészileg fejlődjék s
az által a nemzetgazdaságnak egyik kiváló forrása
legyen.

Mert az nem theoretikus okoskodás, hanem ta-
pasztalati igazság, hogy valamely nemzet finom izlése
és anyagi jóléte között elválaszthatlan szoros kaposo-
lat van. S ezzel rámutatni vélek arra is, hogy a fi-
nom izlés kielégítésében nyilvánuló fényűzés, mint a
nemzeti vagyonosodás kuforássa, nemcsak helyes, de
szükséges. Hiszen, mint Trefort mondja, a vagyono-
sodás becsületes munka által nemcsak nem áll ellentét-
ben a politikai morállal, hanem az egyszersmind jó és
erkölcsös politika. S Trefort ez állítását igazolja a
mívelődés történelem, mely egyfelől arra tanít, hogy
minden népnél a finomabb életmod korszakai legbol-
dogabbak s egyuttal a legérvényesebbek; másfelől azt,
hogy a hola fényűzés eszközeit nem a finomabb élet-
igények kielégítésére irányítja, ott megszűnik jótékony-
hatása s a társadalomnak válhatik veszélyes ténye-
zőjévé.

Beigazolva látjuk ezt azon népeknél, melyeknek
fényűzési hajlama inkább érzéki élvezetekre, mint a
nemesebb izlés kielégítésére irányul.

Az izlés és finomulás jellegével bíró fényűzésnek
nagy befolyását tehát ugy a magán-, mint a közéletre
— kétségbe vonni nem lehet, és pedig annál kevésbé,
minthogy a mívelt észszerű és nemes erkölcs által ve-

Igy történhetett, hogy Somssich, a ki a
parasztság sorsának a humanizmus s jog a-
lapján való javítását, az ősiség eltörlését, a
modern elmélet alapján alakult büntető tör-
vényt, a halálbüntetés eltörlését szóval és írás-
ban erélyesen követelte, a mi rohamos fejlő-
dési korszakunk vezérei szemében a haladás
ellensége gyanánt tűnt fel.

Somssich sziklaszilárd elveinek mindig hífi
embere volt. Gyűlölte a túlhajtókat, akik a
nemzet sorsát a világosi katasztrófaig juttatták,
de bebizonyította azt is, hogy igaz fia hazá-
jának.

Az abszolút korszak alatt neki felajánlott
minden hivatal, kecségetető kitüntetést vissza-
utasítva, ő, Kossuthnak hajdani ellensége egy
hatalmas röpiratot irt: „Magyarországnak s
királyának törvényes joga” czim alatt. Ez volt
az első merész szó a bilincsbe vert Magyar-
ország érdekében.

Az új korszak politika aramlatai közt el-
foglalt sajátságos positiója volt az oka, hogy
e nagy tehetség s tiszta jelleme vezérszerepre
soha sem juthatott, bár az alkotmány helyreállí-
tása után mint a képviselőház elnöke oly hely-
et foglalt el, a mely minden ambíciót kielé-
gíthet.

A legutóbbi főrendi reform után Ő Fel-
sége örökös főrendi taggá nevezte ki s az óta
a felsőházban gyakorolta éles kritikáját az or-
szág pénzügyi vezetése felett az öreg Ghyczy
Kálmánnal együtt.

Ma már odaát van ő is az árnyékhazá-
ban alig multunk annyi jelesei vel együtt, a
kik oly nagy irt hagytak maguk után.

Legyen áldott emléküik s hazaszeretetük-
nek, köteletségérzetüknek példája legyen hasz-
nos s ne hiábavaló a mostani, könnyebb gon-
dolkozásu nemzedékre!

Belföld.

Brassó, márcz 9 (Országgyűlés.) A képvise-
lőház márcz. 7 üléseinek elején gr. Széchenyi mi-
nister törvényjavaslatot terjesztett be a védjegyek ol-
talmáról.

Erre a ház a cukoradóról s a budapest-lajos-
mizsei helyi érdekű vasutról szóló törvényjavaslatok
vég-zövegezésében való elfogadása után áttért a sör-
adóról szóló törvényjavaslat tárgyalására. E fölött a

zért fényűzési vágy csak az élet disztítésére és kel-
lemessé tételére szolgálhat.

Eszközeinek alkalmazása pedig előnyös a társa-
dalomra, mert — Hume szerint — szaporítván egye-
sek ártalmatlan élvezeteit, amaz élvezetek egyszer-
smind a munka tárházait képezik, alkalmat nyújtanak
a munka tökéletesítésére, újabb meg újabb felfede-
zésekre.

Mert sajátos vonása a fényűzésnek, hogy javait
különös tulajdonokkal látja el, minők: szépség, forma,
szín, pompa stb., tehát olyanok, melyek mellett nem
az anyag. — hanem a munkaérték lép előtérbe. A
mely népnél pedig hiányosak az élet disztítésére írá-
nyuló és finom élvezetet nyújtó eme munkálatok, ott
a nép nem bír a nemesebb életörömről tiszta ismeret-
tel; annak kebelében a munkaszeretet becsé nem ébred
fel, — s hiányozni fog a finom izlést kielégítő munka
egyik főtenyezője: a türelem.

Már pedig a munkaszeretet és türelem hiánya a
társadalmi életben rendesen anarchiára vagy despotis-
musra szokott vezérelni.

Mig ellenben a legszelesebb értelemben vett ipari
tevékenységben nyilvánuló munkának azon neme, mely
jó izlés által vezérelve a közhasználati tárgyakat leg-
kényelmesebben és legszebben állítja elő, s így az ipari
termelésben felhasználandó nyers anyag esetek értékét
a munka értékével képes fokozni, azon nemzeteket,

vitát Hegedüs Sándor előadó nyitotta meg, taglalva a törvényjavaslat fontosabb intézkedéseit s kiemelve, hogy e javaslat szerint az adó arányosabban térítetik vissza, minek nagyobb a közgazdasági haszna, mint pénzügyi hátránya; majd utalt arra, hogy az adóellenőrzés tekintetében lényeges módosítások tételtek az eddigi törvényen.

Helfi Ignác azt a kérdést veti föl, miért nem hozta be a kormány a sórnél is a terményadót, mint a czukornál?

Tisza miniszterelnök Helfinek felelve, védi a törvényjavaslatot; utal annak előnyére magyar szempontból, a magyar árpa fogyasztására az osztrák sörgyarak által s miután czáfolta Helfi nézetét a söriparról, mint mezőgazdasági iparról, megadta a választ a terményadót illető kérdésre is. Helfi és utána Tisza megmagyarázván szavait, Horánszky a maga és pártja nevében kijelenté, hogy a törvényjavaslat elfogadja. Miután még Hegedüs előadó pár szóban Helfinek felelt, a ház a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Külpolitikai szemle.

Brassó, márcz. 9.

Vilmos császár hirtelen halála hihetőleg nagy változást fog előidézni a külpolitikában, a mi ez idő szerint még beláthatatlan. Erre vonatkozó hireink még nincsenek, mert maga a gyászhir is csak alig néhány percze jutott a diplomácia tudomására. Vajjon nem rendíti-e meg a czárt ia nagybátyja halála?

A román kormányválság még mindég nem ért véget. Azon hirre vonatkozólag, melyet a román külpolitika megváltoztatására világgá bocsátottak, jelentik nekünk Bukarestből, hogy Ghyka herceg senatusi elnök a király előtt, ki őt meghívta, hogy vele a kabinetalakítás felől tanácskozzék, önként tette azon nyilatkozatot, hogy a külpolitikára vonatkozólag a Juon Bratianu által követett irányt tekintí Románia érdekeinek legjobban megfelelőnek.

Alexandru párisi román követ a „Figaro” egyik munkatársa előtt a következőleg nyilatkozott: „Károly király román hazafi, nem pedig szolgálja Bismarcknak és semminemű személyes politikát nem űz. Románia semlegességének megóvásán van, és nem akarja magát Németországnak megadni, inkább ápolja a barátságot Franciaországgal.”

A bolgár kérdésben nem történt semmi újabb lépés. Konstantinápoly diplomatiai köreiből azt hiszik, hogy a Sophiába küldött kijelentésnek semmiféle gyakorlati eredménye nem lesz, és hogy Coburg herceg el van határozva Bulgáriát el nem hagyni. Alapítalan az a hír, mintha egyik vagy másik miniszter azt tanácsolná Coburg hercegnek, hogy hagyja el Bulgáriát. A miniszterek egyetértenek arra nézve, hogy a herceget meg fogják védeni. Diplomatiái körökben Oroszország részéről még további kezdeményező lépéseket is várnak, különösen pedig, hogy más jelöltet fog ajánlatba hozni; azt hiszik azonban, hogy ezen további lépéseknek sem lesz semmi gyakorlati eredményük.

A török jegyzék csakis annak kijelentésére szo-

ritkozik, hogy Coburg Ferdinand állása törvénytelen, a nélkül, hogy e kijelentéshez valami más következtetést fűzne. Törökország nagykövetei utasítást kaptak, hogy az illető kabineteknek a [porta e lépését jelentsek be. A nagykövek be is jelentették, de minden kommentár nélkül.

Mint hogy a nagyvezér távirata, melyben Coburg herceg állása Bulgáriában törvénytelennek bizonyítatik, szokatlan kerülő uton, Odesszán át érkezett Sophiába, a kormány kételkedett annak hitelességében, miért is Vulkovics utján megerősítést kért, mely meg is érkezett. Stambulov nem felelt még a táviratra; de hírszerint azt fogja válaszolni, hogy Coburg herceg nem távozik ki Bulgáriából, mert különben ott az anarchia ütne ki.

Nagyon valószínű, hogy nem is fog távozni.

Román lapszemle.

A hazai román lapok Mocsonyi Sándornak egy hosszú levelét közlik, melyben Doda generálisnak kelvédelmére s azt igyekezik bebizonyítani, hogy a generális levelének és felhívásának az aradi államügyész által kifogásolt tételei nem olyanok, a miért pert lehetne indítani.

A „Tribuna” rögtön készített ebből a Mocsonyi-féle védelemből egy hosszú vezércikket, melyben ugyancsak igyekezik bebizonyítani, hogy olyan törvénytisztelő nép nincs széles e világon, mint a románok, természetesen magát is oda számítva. Az, hogy egyszer-másszor az unió alaptörvény ellen izgatott, most el van általa felejtve. Keservesen panaszkodik ama bizonyos esküdszékre, a mely jó és nemesszívű magyarokból van összeállítva, kik tapasztalásból ismerik a fogság szenvedéseit.

„Azt hitte tehát, hogy kicsinyes dologért — pentru un lucru de nimicu — nem fogják elítélni. — Azonban midőn szemben állott azokkal a mivelt és tisztelt magyarokkal, a kétségbeesés érzelme szállotta meg. — Nincs olyan fenszárnyaló ékesszólás, a mely meggyőzhetné őket, annyira elfogultak, annyira meg vannak győződve, hogy hazudol, a midőn igazat mondasz, hogy képmutató vagy, midőn őszintén beszélsz, hogy meg akarod csalni, midőn nyílt homlokkal állasz előttünk s elvégre is lemondasz minden védelemtől.”

Az olvasó magától is kitalálja, hogy olyan egyén vezércikkhez itt így, a ki már állott ama bizonyos esküdszék előtt s kilátása van arra, hogy nemsokára ismét nyílt homlokkal fog ott állani, de érzi azt is, hogy a szóvirágok most sem igen fogják kisegíteni. Mert szerinte nem azért itélik el ott a vádlottat, a mit mondott, hanem a mit hisznek, hogy akar a vádlott és környezői.

Az ilyen hit ellen forgatja a „Tribuna” az ő fiktikus pennáját, mert ő békét akar a Czárában. Tudva van, hogy erdélyi román a Czára alatt Romániát érti, még a székely is. Azonban ez egyszer itt a Czára alatt Ungariát kell érteni, miután Doda generális, a „Tribuna”, Mocsonyi Sándor mind Ungáriában laknak s ennek polgárai. Lesz-e valami haszna a Mocsonyi felszólalásának, ez nem reánk tartozik, mi csak mint napi eseményt említettük meg.

A „Gazeta” a „Kolozsvár” után hozza, hogy a „Tribuna” és „Calicul” élcslap sajtóperre kaptak s erre jegyzi meg, hogy úgy látszik, miszerint az államügyészek nem fedték el a belügyminiszternek mult őszszel hozzájuk intézett körrendeletét.

Ez meglehet, hogy úgy van, — de a gazetások meg nagyon is elfelejtették s bajt okoztak önmaguknak. Azt kérde a „Gazeta” a „Kolozsvár”-tól, hogy miért nem fáj a feje a „Kolozsvár”-nak a nem magyarokért is, miért akar Csicsóra székelyeket telepíteni? Minek is fájna, hisz eleget fáj a „Gazeta” feje éretünk.

Minden száma tele van sympathiával irántunk s meg ez államsegélyt elfogadó román papok iránt. — Ezek sem lesznek világ végeig — pună luma — elfelejtve.

Megemlékszik közművelődési egyesületünkről is; fáj eleget e miatt az ő feje. Megemlékszik Strossmayer ünnepélye alkalmából a magyar lapok s ezek között a „Nemzet” és „Pesti Napló” nyilatkozatairól s igéri, hogy megemlékezik az „Obzor” válaszáiról is. Egyébiránt ép ma ugyancsak megölelte a „Kolozsvár” a Tribunát is, a Gazetát is. Tehát nem lehet panasza a Gazetának, hogy el lenne feledve a fizetett lapról. Tudni való, hogy a „Gaz.” nem fizetett lap, azt ingyen olvassák olvasói s még a kiadója vesz egy-egy pár eszmát annak, a ki olvassa. Azt hisszük, neki is jobban esnék, ha többen fizetnének. Nekünk úgy tetszik, hogy ott is elérné a fizetés.

Diakonovicsról a „Romänische Revue” oroviczai szerkesztőjéről, a kinek szinte rész jutott a sajtóperből, azt olvassuk, hogy az „Albina” társulat központi irodájában kapott Szebenben alkalmazást. — Minden esetben jobb foglalkozás, mint a magyaroknak német nyelven való mocskolása, mely sajtóperbe sodorta.

A határrendezés feletti országgyűlési beszédeknek meglehetősen tért nyitott a „Gazeta.” Hazai avagy romániai olvasóinak vagy mindakettőnek igyekezett-e ezzel szolgálni, ezt nem kutatjuk; de általán több tért nyithatna a hazai ügyeknek s okosan tenné, ha a csi-csói levelekhez hasonlókkal oktatná olvasóit a nagy politika helyett.

Az ipar segíthetne a nation, de nem a „Brânza de Brassovu”, mert ezt Foksányban ugyancsak legyalázták, csak 10 százaléka turó, 90 százalék megfagyott pityoka. Ott sem kiáltják ezután már: „Brânza de Brassov”? Elég kár!

Czenkalji.

A dohányjövédéki törvény.

(Folytatás és vége.)

5. §.

Az összes termelő körzetekben határokon azon községek kivételével, melyek finom és középfinom kerti leveleket termelnek, vagy házi kertekben különös, a dohánygyártásra előnyösen használható, valamint burnot gyártásra alkalmas anyagot állítanak elő, ezentul új dohánytermelési engedélyek csak azoknak adhatók, kik e célra legalább egy katasztrális hold kiterjedésű és lehetőleg szabályos alakú, könnyen felmérhető területet szánnak.

melyek életében felmerültek, úgy a régi időben, mint napjainkban, legvagyonosabbakká tették és teszik.

De ha némi stoikus felfogással nemzeti jólét feltételei között — bár meg nem engedhetően, nem állítjuk épen előtérbe a vagyonosodást, vajjon a mellett közjólét alapját képező tényezők minők: közrend, fegyelmesség juthatnak-e a tökély valamely fokára ama kellékek nélkül.

Hume azt mondja, hogy az állami és társadalmi élet most megnevezett kellékei nem érhetnek a tökély bármely fokára, ha az emberi értelem gyakorlat által előbb élesebbé nem vált és ha az magát nem próbálta meg legalább a legegyszerűbb mesterségekben: kereskedelembe és iparban. S mondja tovább, hogy képzelhető-e, hogy oly népnél, mely rokkát sem tud készíteni, a kormány vagy közigazgatás megfelelő legyen?

S ez állítás igazságát köztapasztalat bizonyítja; mert a hol a közgazdaság ama két tényezője: t. i. kereskedelem és ipar hiányzik, ott igen gyakran hiányzik egyszersmind a népek önkormányzati szabadsága. S ez természetes, mivel ott a gazdasági életnek harmadik tényezője a mezőgazdaság jut érvényre. — Csak hogy a mig ama két gazdasági tényezőnél a munka érvényrejuttatására csaknem határtalan a tér, addig a mezőgazdaságnál az a föld természeti ereje által korlátoztatik; s mig az előbbieken minden munkaképes erő és ezen erőben rejlő egyszerű tulajdonjog értékesíthető, addig ez utóbbiban a tulajdonjog nem min-

denkinek adatott meg, vagy ha megadatott, sok esetben ő adott tul rajta.

Ez az állapot teremti meg aztán azon merev kasztrendszer, mely az állam lakóit két osztályra osztja: földbirtokosok és alattvalókra, vagy uri és szolgál népre. Ez az állapot pedig az embernek vele született ősi szabadságjogával ellenkezik.

Ott ellenben, hol a művészet által vezérelt fényűzés ipart és kereskedelmet táplál, az ebből származó vagyonosodás a közszabadságnak veti meg alapját, a mi megint az állam nagy tekintélyét, hatalmának erejét növeli.

Mindenki előtt ismeretes, hogy az angol nép dús-gazdagságát, állami nagy hatalmát leginkább kiterjedt kereskedelmének köszöni, minek tárgyát nagy részben az ipari termelvények szolgáltatják, ez pedig viszont csak a finomabb izlés által feltételezett fényűzés által gyarapodhatott.

S ezek után a fényűzés lényegének még világosabbá tétele céljából vessünk egy futó pillanlást annak fejlődési mozzanataira, vagy mondjuk történetére.

Benne életörömet keresvén az emberek, az ez iránti hajlam egykoru az ember társadalmi életével. Avagy a legkezdetlegesebb társadalmi étellel bíró azon népeknél nem látjuk-e nyilvánulását, melyek társadalmi rang-osztályuk szerint kisebb-nagyobb fémkarikát hordanak orrukon keresztül furva? A mifelfogásunk szerint pedig az se nem szükséges, se nem hasznos, hanem teljesen nélkülözhető életélvezet kielégítése. Pedig alig feltehető, hogy egyáltalán volna benne élvezet,

tehát célja tisztán csak a másokra számítható hatás lehet. S midőn e kezdetleges fényűzésnek ezen elrettentő példáját hozam fel, úgy vélem, hogy ezzel megjelöltem azt is, miszerint fejlődésének helyes irányadója a miveltség lehet.

S épen azért, mert a miveltség alacsony fokán álló népeknél is már mutatkozik: föllépésében rendszeren durva; nyilvánulása inkább az anyag mennyiségében, mint minőségben mutatkozik, célja nem a kényelem, hanem a külföld; szóval: durva élvezet elfoglalásaival.

Eszközei pedig a dolog természete szerint olyanok szoktak lenni, minőt az illető népek és korunk miveltségi foka szolgált.

Igy például a középkorban az ipar és kereskedelem fejlettségi mérve szerint, — finomabb élvezetet nyújtható eszközöket nem adhatván, a koruk irányadó társadalmi osztálya, a lovagok: fényűzési hajlamokat a nagy szorgaszemélyzetben és lakmározásban elégitették ki.

Annak igazolásául, hogy a kor szelleme miként szokott maga fényűzésében nyilvánulni, néhány példát említek fel Roscher nyomán.

Mint említém, a középkori fényűzés kiválóan a lakmározásban talált kifejezést; fénypontját képezi ennek azon mennyegző, melylyel II. Ottokár unokáját egy nagy herceghez férjhez adta. Zsigmond király idejében pedig egy magyar főúr fia lakodalmát egy esztendeig tartotta.

(Vége következik.)

A területnek egy katasztrális holdig összefüggésben kell lenni.

Kivételesen az 1888-ik évre meghagyható a termelési engedély azoknál is, kik most egy holdnál kisebb területre bírnak termelési engedéllyel.

23. §.

A m. kir. postánál, továbbá az állami és magánvasutaknál, ugyintén a gőzhajózási társulatoknál alkalmazottak kötelesek, minden tudomásukra jutott eseményeket azonnal feljelenteni s a mennyiben a magyar korona országainak gyáraiból vagy raktáraiból nem származó dohánynak vagy dohány-gyártmányoknak forgalomba hozataláról tudomással bírva, azt fel nem jelentenek, első esetben 15 frttól 500 frtig terjedő bírsággal, ismétlés esetében pedig ezen felül még állomásokról való elbocsátással büntetendők.

A hírságot közigazgatási uton a dohánybevéltő felügyelőség állapítja meg, melynek határozata ellen 15 nap alatt a pénzügyminiszterhez van felebbezésnek helye, ki arra nézve végérvényesen határoz.

Az elbocsátási határozat kimondására az illeték felügyelőség hatósága illetékes.

A feljelentők a feljelentett vagy felfedezett kihágási esetek után befolyt bírságokból a szabályszerű feljelentési jutalékra igénynyel bírnak.

24. §.

Vendéglősök, korcsmárosok, hávéház és minden más nyilvános helyek tulajdonosai, valamint a hajós kapitányok is 50 frttól 500 frtig terjedő pénzbüntetés terhe alatt felelősök azért, hogy üzletük helyiségeiben illetőleg hajóikon, akár alkalmazottjaik, akár pedig idegenek által nem a magyar korona országainak gyáraiból vagy raktáraiból származó dohány, vagy dohánygyártmány másoknak el ne árusíttassék.

Ismétlés esetén a fentebb említettek, ha az elárútlásról tudomásuk volt, ezen pénzbüntetésen kívül egy hónapig terjedő elzárással (fogságbüntetéssel) is fenyegethetők.

Ezen büntetések jövedéki büntető eljárás útján állapíttatnak meg.

25. §.

A jövedéki hatóság engedélye nélkül kizárólag a dohány iparszerű gyártásához szolgáló gépeknek, szerzőmóknak és eszközöknek birtoklása előállítása, áruha bocsátása vagy külföldről való behozatala tilos.

26. §.

A dohánynak élvezetre való készítése, a menyiben a jelen törvényes az avval fenntartott szabályok kivételt nem engednek, kizárólag az állam gyárainak van fenntartva.

Tilos tehát a dohányt iparszerűleg vagy egyáltalában mások részére díjazásért feldolgozni (gyártani.)

Táviratok.

Bécs, márcz. 9. (A „Brassó“ eredeti távirata.) Király ő felsége délben megjelent Reuss német nagykövetnél, mély részvétét kifejezve Vilmos császár elhunytát fölött. Király parancsára az udvari színházak ma zárva.

Páris, márcz. 9. (A „Brassó“ ered. távirata.) Köztársasági elnök részvét-táviratot intézett német trónörökshöz San-Remóba. Itteni német nagykövetnél szintén kifejezte részvétét.

Berlin, márcz. 9. (este 7 óra 40 perc.) Birodalmi gyűlésen Bismarck mélyen megindult szavakban jelenté be császár halálát, mire birodalmi gyűlés elnapoltatott. Új király harmadik Frigyes nevet fogja viselni.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon t. előfizetőit, kik díjakkal még hátralékban vannak, kérjük tisztelettel az előfizetések szíves beküldésére.

Időjárás. A hideg időjárás ismét megszűnt. Tegnap már kellemes tavaszi nap volt s ha valami kellemetlen is volt benne, csak a locs-pocs az.

Ereklye-gyűjtés. A márczius 15-iki bizottság legutóbbi gyűlésén Végh Mátyás indítványára elhatározta, hogy gyűjteni s megőrizni fogja az 1848—49-iki szabadságharcra vonatkozó, azon időbeli ereklyéket.

E. M. K. E. A brassómezei fiókegylet választmánya tegnap d. u. Koós Ferencz elnökle alatt rendes havi ülést tartott, melyben mindenekelőtt örövendetesen vette tudomásul a jegyző jelentéseit, hogy eddig 151 perselyt sikerült elhelyezni; hogy a négyfalusi dalkör estélyt rendezett az Emke. javára, mely 21 frt tiszta jövedelmet eredményezett s hogy Bergay József, Ribáry történetének egy kötetét ajándékozta a fióknak. A vasuti altiszti karnak jegyzőkönyvi köszönet mondatott a fiók javára rendezett estélyért, melynek 101 frt. 03 kr. jövedelme a vasuti altisztkar alapítványa czimén óvodaalappá tétetett le. A szingyi bizottság kimerítő javaslatot terjesztett elő, me-

lyet a választmány egész terjedelmében elfogadott. (Erre még visszatérünk. Szerk.)

Népfőkelő tisztek. Brassóból következő tisztek neveztettek ki: Áron János, Aronsohn Henrik, Alexi Kristóf, Biró Sándor, Biró József, Binder Henrik, Bournaz Ernő, Bundschuh Gusztáv, Czipu János, Cziné István, Damianu Simon, Dressnand Ede, Göllner Károly, Győrbiró Benő, Geneszy Dezső, Genovits Sándor, Gärtner György, György József, Grünfeld Mór, Grünfeld Adolf, Harmath Lajos, Hank Gyula, Horváth György, Hiemesch Ferencz, Hausleitner Frigyes, dr. Hoffmann Frigyes, Hornung Frigyes, dr. Kabdebó Ferencz, Killyéni Endre, Jüngling Károly, Jarka Demeter, Külbrand Ernő, Mally Nándor, Mann Lőrincz, Miesz Lajos, Maximilian Lőrincz, Miesz Frigyes, Miklós József, dr. Nussuächer Viktor, Perényi Kálmán, Popp Péter, Popescu Győző, Rhein Viktor, Riesz József, Siklody István, Szépréthy Béla, Stenner Frigyes, Salamon Mihály, Stenner Frigyes, Szabó Sándor, Servatius Győző, Schlandt Gottlieb, Tartler Henrik, Teutsch Vilmos és Frigyes és Zay Adolf.

Udvari ebéd. Király ő felsége f. hó 7-én ismét udvari ebédet adott, melyre többek között megyénk főispánja, gróf Bethlen András ur ő méltósága is hivatalos volt és megjelent.

Hangverseny. A városi zenekar második bérleti hangversenyét f. hó 11-én, vasárnap, tartja igen szép, változatos programmal.

Az utolsó felolvasás. A tanári kör ez idei utolsó felolvasását tartja vasárnap este 6 órakor a Popp féle házban; felolvasó dr. Matyeka Károly főreáliskolai tanár lesz, ki: „A szinpad XIV. Lajos korában“ czimen fog felolvasni. Reméljük, hogy a t. közönség ezen utolsó felolvasáson ép oly nagy számban fog részt venni, mint az eddigieken.

Egészséges város-e Brassó? Ily czimű füzetet — különlevonat a „Kr. Ztg.“-ból — adott ki dr. Fabritius József városi főorvos. A füzetkére adandó alkalmalissal visszatérünk

Ismertetés. Az iparegylet (Gewerbeverein) szerdai társas összejövetelén Jekelius Ernő kamarai s. titkár ismertette az oszt. magyar monarchia bucaresti főkonzuljának jelentését Románia 1886. évi gazdasági viszonyairól. Düek József elnök meglegedését (?) fejezte ki a felett, hogy konzulaink kezdik hivatásukat felfogni. Ugyanez alkalommal bulgáriai minták is ki voltak téve.

Iparügyek. A brassói kereskedelmi és iparegylet érdekes ülést tartott f. hó 7-én este. Számszerint 22 kisebb-nagyobb fontosságú iparügy lett ezen ülésen elintézve, melyből kiemeljük, hogy az egyet a kereskedelmi muzeumban felállítandó erdélyi szobában részt fog venni Brassómezei speciális iparczikkeivel; hogy az idei közgyűlés április hó 15-én fogja tartani. Örövendetes tudomásul vétetett, hogy az egyet a lefolyt évben 34796 frt 76 kr-ra menő közvetlen üzletet közvetített, minden porovisio nélkül, az iparosoknak. Az orsz. iparos segély — s nyugdíjszövetkezethez való csatlakozás ügyében egy albizottság küldetett ki, hogy a választmányának jelentést tegyen azon módzatokról, melyek mellett a brassómezei iparosok ezen kötelekbe bevonhatók legyenek. Maurer Mihály képviselő ur értesítése a bőriparosokat illetőleg — melyet már említettünk — örövendetes tudomásul vétetett s a képviselő urnak az egyet s iparossaink érdekében tanúsított szíves jóindulata sokoldalú fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Himlő Háromfaluban. Himlő-járvány uralkodik Tatrang, Zajzon és Pürkerecz községekben. Lapunk olvasó közönsége ezideig csak Tatrangról hallotta a szomorú hirt, de sajnálkozva értesülünk, hogy a betegség Zajzonban és Pürkerecen is befészkelte magát. Hogy ez utóbbi két községben is kezd a himlő dühöngeni, annak az a magyarázata, hogy egy zajzoni fiatal leány Tatrangba hivatott egy rokonához halottat vinni, hol azután megkapta ő is a himlőt, melynek következő héten ő is áldozatul esett. Így hurczoltatott a himlő Zajzonba. Pürkerecen meg a napokban egy pár hónapos gyermek hasgörcsben meghalván, tat-rangi rokonai is elmentek a temetésre. Ennek az lett a következménye, hogy három nappal a temetés után a gyászoló családban egy 10 éves gyermek esett a himlőbe. Pürkerecen ezenkívül egy 16 éves fiú is megkapta a himlőt. A tanító testület a nevezett betegek testvéreit az iskolától bizonytalan időre eltiltotta.

Közigazdasági előadó. A földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter Nagy-Küküllőmezei köz-igazgatási bizottságába közigazdasági előadóvá, Gutenau lemondása folytán, Somogyi Albert hejjasfalvi föld-birtokost nevezte ki.

Türkösön múlt szombaton rendezett műkedvelői előadásról szóló tudósítás fekszik előttünk, mely tárgyhalmaz miatt jövő számunkra maradt.

Székely vasut. A székely vasut hejjasfalva-udvarhelyi szakaszán a műtanrendőri bejárás Reviczky Konrád vezetése alatt megtörtént. A vonal megnyitása márczius 15-ére engedélyeztetett.

A német trónörökös állapotára vonatkozólag 8-áról a következőket sürgönyzik San-Remóból: A trónörökös ma igen jól töltötte az éjét, megerősödve érezte magát és jó hangulatban vnl. A reggelit jó étvágygyal költötte el. A köhögés és nyákválasztás ma mérsékeltebb, Háromnegyed tizkor a kertbe ment, hol hosszabb ideig sétálgatott, előbb a hesszeni nagyherceggel azután Henrik herceggel. A kertben elköltött reggeli után a trónörökös az erkélyre ment s még háromnegyed háromor is ott volt Mackenzievel.

Az élet forrása. Ama keringés, melyet a világ rendszerben észlelünk, egy folytonos anyagváltozás, testi rendszerünkben szintén megvan. Folyvást eltűnnek oly részecskék, melyek leélték idejüket, s ujak által helyettesítettek, melyeket a vérkeringés terem. Egészséges vér által rendszerünk kiegészítették és fenntartatik, a rossz vér által romlásnak indul. Ha a vér tisztatlanságokkal telítve van, ez biztos jele, hogy a vértisztító szere — vesék és a máj — rendetlenül működnek. E szervek részére csak Warner Safe Cureja bir biztos gyógyhatással. „Tizenegy hónapig“ így ír Schuller Fülöp ur Zweibrückben, „szenvedtem egy avult vesebajban, lábam és szemidegeim vízkóros daganatban mutatkoztak. Több orvos gyógyított, de egy sem ért kielégítő eredményt. Az ön orvosságának három üveggel, előírt használata után javulást éreztem s a vízkóros daganatok eltűntek“. — Eladás és szétküldés csak gyógyszerárak által. Ára 2 frt 80 kr. Raktár: Goos J. Klein V. Schuster K. L.-nél Brassóban, Főraktár: Einhorn gyógyszerésznél (Fanta M.) Prágában.

Közigazdaság.

Iparosaink figyelmébe.

Az „Erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő egyesület“ alábbi felhívását ajánljuk iparosaink s a háziiparral foglalkozók figyelmébe:

„A budapesti országos kereskedelmi muzeum igazgatósága azon kedveltségre való tekintettel, melynek a speczialis erdélyi cikkek a fővárosban örövendenek és hogy azok mentül nagyobb keletét biztosítsa részünkre, különös kedvezmények mellett az országos muzeumban külön diszes helyiséget bocsátott az E. M. K. E. rendelkezésére s felhívta azt, hogy abban különösen az erdélyi nép ipar termékeit lehetőleg összegyűjtse.

Az E. M. K. E. választmánya, megadva a szükséges anyagi támogatást, e czél keresztülvitelére az „Erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő Egyesület“-et szólította fe, mely is a feihívást elfogadva, megtette a lépéseket, hogy a háziiparilag és kisebb termelők által készített ilyenmü iparczikkek készpénz fizetés mellett szereztessenek be az illetőktől s küldessenek Budapestre, egyszersmind azonban azon nagyobb termelőket is részesíteni óhajtvá az elárútlási mód különös kedvezményeiben, kik kelendő és kedveltségnek örövendő erdélyi cikkek előállításával foglalkoznak és azokat alulírt egyetnek bizományban adni hajlandók, ezennel késznek nyilatkozik ily nemü cikkeknek az országos muzeumban leendő eladása közvetítésére. Az érdeklettek szíveskedjenek az egyetnek Turcsányi Gyula, Binder Lajos és Fischer Vilmos urakból álló bevásárló bizottsághoz (Turcsányi Gyula elnök ur czime alatt bel-királyuteza 2. sz.) fordulni s ajánlataikat megtenni, előre is megjegyezvén, hogy az egyet mint bizományos szavatol az árukért, ingyen szállítja azokat Kolozsvárról Budapestre, nem számít semmit térdíjért a muzeumban, hol az elárútlásról az országos muzeum külön detail eladás útján gondoskodik s csupán mérsékelt s esetről-esetre megállapítandó bizományi díjakat vesz, az eladott cikkek után befolyó árakat pedig negyed évenként, mihelyt az országos muzeum elszámolásait megkapja, megbízóinak kifizeti.

Kolozsvárt, 1888. február 27-én.

Az erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő egyesület elnöksége.

Dr. Hegedüs István,
titkár.

B. Wesselényi Istvánné,
elnök.

Jelentkezéseket átvesz a brassói kereskedelmi és iparegylet.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1888. márcz. hó 10-én

Román papirpénz	à 20 frankos	8.48 vétel	8.50 eladá
ezüstpénz	à 20	8.42	8.46
Napoleon' r (aranypénz)		10.03	10.06
Török lira		11.33	11.35
Arany		5.90	5.93
Orosz papirrubel		101.—	102.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 2165—1888.

Pályázat.

Brassó városánál, lemondás folytán üresedésbe jött töresvári várnagyi állomás, illetőleg az azzal kapcsolatos erdőri állomás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen, élethossziglani állomással járó javadalmazások következők:

1. Háromszáz o. é. frt. évi fizetés.
2. Egyszázhusz o. é. frt. utazási s napidij átalány.

3. Negyven o. é. frt. évi ruházati átalány.

4. Természetbeni lakás a töresvári kastélyban.

5. 28 ürméter bükkhasáb—deputátfa, a kastélyba szállítva.

6. A kastély nagy kertjének és a várnagyi földek használata, melyeknek évi bérösszege mintegy 120 o. é. frtot tesz ki.

Ezen állomásra pályázók tartoznak az erdővéd- és műszaki segédszolgálatra való képesítéseket igazoló iskolai tanulmányukat kimutatni, az erdőri szakvizsga letételére vonatkozó bizonyítványt, valamint egy városi- vagy megyei főorvos által kiállított hiteles egészségi bizonyítványt mellékelni, mely utóbbiban kimutató, hogy a pályázó egészséges, erős testalkatu s szervezetű és hogy jó látó s hallószervekkel bír.

A pályázók tartoznak keresztlevelel igazolni, hogy a 40-ik életévet még nem haladták fölül; tartoznak a német nyelvet szóban és írásban birni s csak a magyar nemzetiséghez tartozhatnak. Egyenlő képesítésnél azok birnak előnnyel, kik a fennebiek mellett a román nyelvet is birják s azon közlekedhetnek is.

A megkívántató bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. márczius hó 16-iki, délelőtti 10 óráig az alulírt várost tanácsnál benyújtandók.

Brassó, 1888 február hó 25-án

[107] 1—2

A városi tanács.

Pályázati hirdetés.

A hétfalusi erdők kezelésénél üresedésbe jött II-od osztályu előléptetés esetén kisegítő erdőri állomásra, mely előbbi 250 frt. évi fizetés 25 frt. lakbér, 30 frt. egyenruha átalány és tövön k szolgáltatandó 10 szekér tüzi fa járandóságokkal van egybe kötve; ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mind azok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket az erdő kezelő bizottsághoz Hosszufaluban, folyó év márczius hó 31-éig nyújtásák be.

Hosszufalu, 1888. márcz. 2.

Erdőkezelő bizottság

[105] 1—2 Szmik Gábor, elnök főerdész.

Szám 43.—1888. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kir. bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, miszerint az erzsébet-városi kir. törvényszéknek 1887. évi 5601. számú végrehajtást elrendelő és a medgyesi kir. járásbírósnak 1887. évi 5720. számú kiküldő végzése folytán Reichel

Anton végrehajtató részére Schwarz Károly végrehajtást szenvedőellen 227 frt. tőke s járulékaik iránt kielégítésképen bíróilag lefoglalt s 750 frtra becsült ingóságokra a medgyesi kir. járásbírósnak 1887. évi 6386 számú végzésével 227 frt. tőke, ennek 1887. évi augusztus hó 30-ig napjától járó 6%-os kamatai s eddig összesen 25 frt. 67 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendellett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében hivatalból a 711.—1887. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felül foglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett törvényezik 103. §-ára, az árverésnek Medgyes városában végrehajtást szenvedő kereskedésében leendő megtartására határnapul 1888. évi márczius hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája kiütetik, a mikor a bíróilag lefoglalt, 25 csomagban 50 tucsat abrosz a legtöbbet ígérőnek, az idézett t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, — szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvényezik 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdéseig alólírt kiküldött végrehajtatonál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Medgyes, 1888. márczius 2.

Lang Róbert.

(113) 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

Szám 2231.—1888.

(116) 1—1

Hirdetmény.

Az alulírt városi tanács részéről ezennel közhírrétetik, hogy Brassó szab. királyi városnak a nagyméltóságú magyar kir. belügyminiszterium által 1887. október 16-áról 66802./87.—II. szám alatt jóváhagyott vásári rendszabálya f. évi márczius hó 30-án életbe lép.

Egyidejűleg közhírrétetik, hogy a vásári rendszabály német, magyar és román nyelven kinyomatott s a tanácsépület házmasterenél 10 krért kapható.

Brassó, 1888. márcz. 3-án.

A városi tanács.

Posztóárak s posztómaradékok

kitűnő minőségben férfi s gyermek ruhákra, női felsőkre s esőköpenyekre ezen időnyre szétküld utánvét mellett a legolcsóbb gyári áron a posztógyári raktár a „ver-senyhez.”

Minták kívánatra ingyen s bérmentve.
Szabóks ismét eladók számára nagy választéku káciyák.
Helyi ügynökök kerestetnek.

Figyelmeztetés. Az általános ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

A SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csúszos szaggyátás, fagyás, fog- és fejfájásnak, szemgyengeség, bémulások, zsugorok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés, kenő-gyógyimódnál (massage) igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fog fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan tét nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajideg

(7)4—12

Használati utasítás minden üveghez mellékeltek.

Védjegy 319. és 320. szám.
gek erősítésére, a fejkörpa-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére. — Ára egy nagy üveggel 80 kr, egy kisebb üveggel 40 kr.

Brázay Kálmán, Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 23. szám alatt és
Brassóban: Eremias D. unokaöccsei, Porr E., Hesshaimer J. L. és A., Töpfner K., Lázár és Verzár, Müller Gyula, Wagner H., Gredinár N., Stefanovits C. G., Duschoiu J. és fia, Zintz H., Rein H., Lerchenfeld János, Temesváry V., Stanesco fivérek, Irk Károly, Teclu J. fia, Rácz Lajos, Márk Sámuel, Hedwig János uraknál. Brassó-Földváron: Schneider Vilmos urnál.

AZ „ALBINA”

(13-a) 10—

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

elvállal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3 $\frac{1}{2}$ százalék mellett, melyek után maga fizeti a 10% jövedelemadót.

Vásárol és elad „Albina” zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papírt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással, — azok természete szerint 6 $\frac{1}{2}$ és 8% kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6 $\frac{1}{2}$ % mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árukra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6 $\frac{1}{2}$ —8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad ércpénzeket a napi ártolyam szerint.

Elvállal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlása-s eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina” tulajdonát képező külön vasuti vágány-nal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olcsó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt ugy a brassói fiókontézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfiai.

Pénztári órák:

naponként délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig.

A fiókontézet helyisége:

Brassó, főter 90. sz. a., az I. emeleten.

Előnyö: alkalmi bevásárlás

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

női divattermükben

(71) 8—*

BRASSÓ — FÖTÉR.

Menyasszonyi, séta- és házi ruhák (toilettek) a legújabb divat szerint készülnek. — Továbbá a raktár egy részét tartalmazó női divat gyapju és selyem ruhaszövetek fekete és minden színben, posztómaradékok, mosó satin és cretonok, ugyszintén női- és gyermek-felöltők, esőköpenyek és mantillek a tavaszi új bevásárlás folytán előnyös áron adatnak el.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Ugyanott egy gyakornok fölvetetik.

Háziasszonyok figyelmébe!

[36] 10—15

Minden magyar háztartásban

divattá vált már

a Lenck-kávé

használata,

s nemcsak azért mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében fölülmulja a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat.

Lenck-kávé kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben, s a hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje, mint magyar ipartermeket.

Mintákat ingyen s bérmentve küld LENCK S. soproni gyára.

A gyár képviselője Brassóban: Hedwig János ur.